

venir *guaspa* de CUSPIS com suggereix el FEW II, 1593-4, per l'inconciliable desacord de *ua* i *u*, i per moltes altres raons que exposaré a GUASPA. Que vagi amb el grup del gascò *gaspè* 'boll', 'pinyola', 'gotim' i per tant amb tot el del fr. ant. i dial. *waspaille*, *ga*, 'bocinet', etc., qüestió que vaig plantejar en el DCEC (I, 719b25ss., 720a24ss.) i DECH tampoc no és clar, per bé que sostenible. Ajournat tot això fins al nostre GUASPA. on plantejaré encara la qüestió de si podria sortir de *cua* + 10 *aspa*. — 8 No en dubtem, doncs, encara que no la confirmi *AlcM* i el mot no figuri en el *DFgra*. ni en el de Tarongí. Una i altra cosa deuen venir de la mala grafia *ang-* del *DAMen.* que féu que passés desapercbut als seus seguidors. Però ho confirma 15 *angospada* «*agafada*, por redada». — 9 No deixava d'haver-hi formes flexives més o menys equívocues, com el subjuntiu *capessam* i el perfet contracte *capessi*, *capessisse* (per *capessivi*, *-ssivisse*) que ja haurien pogut prestar-se a un metaplasme de l'infini- 20 tiu. — 10 Altres cops 'apunyar, pegar en general' (Souter). — 11 Constin encara ací uns semblances que fan pensar molt insegurament en un parentiu amb mots de fora el català. Landes *escoupsà* «*éhoupper, étausser*» (Métivier, *Agric. des Landes*, 725); però el significat recorda més el d'*escapçar* que no pas el d'(es)copsar; com que d'altra banda allí mateix hi ha *escoup* «*chêne éhouppé, étété*», sembla que es tracti realment d'*escapçar* amb la vocal alterada per la influència d'aquest *escoup* (que 30 deu ser d'un altre origen, puix que ací no hi ha la *-s* final). D'altra banda el grup del napol. *ncoccià* «*aggavigliare, aggraffare*» (Ambra), calabr. *ncucciari* «*accostare, avvicinare*» (Rohlf's II, 82), *stringere*, *sorprendere*» (Matera), sic. *ncucciari* «*ingangerare, pigliar all'amo; ghermire, cogliere, sorprendere*» (Traina), Irpino *nguttsà* «*indovinare, colpire*» (Urciolo): que reapareix en sard argòtic com *incocciái* «*acchiappare*» i en altres llocs sards en el sentit de «*incontrare*» (Spano). El significat general s'atansa relativament bastant al de *copsar/engospar*, però ni MLWagner, ni en una nota de VKR I (1928) 80, ni en el seu *Diz. Et. Sardo* (p. 625), s. v. *inkoçčare* (logud. i campid. «*incontrare, trovare*») no hi suggereix etimologia (ni parla allí ni enloc de *copsar*). El fet és que *incocciarsi* s'ha usat també com a ita- 45 lià en el sentit d'«*intestarsi, incaponirsi, ostinarsi*», i Tommaseo en dóna testimonis en tres escriptors de la segona meitat del S. XVIII; i com que Magalotti el fa intransitiu amb el mateix sentit, sembla que sigui el mateix mot que aquells dialectals; ara bé la idea de Tommaseo que això vingui de *coccio* amb el sentit de 'testa', tot i que *coccio* sigui pròpiament un 'test' (d'ací, però, pot venir 'la closca, el cap') sembla convincent. Això ens aparta clara- 50 ment del nostre mot.

Còpula, copulació, copular, copulatiu, V. cobla Coquer, cóquera, coqueria, V. coca Coquessa, V. coure Coquet, coqueta, V. coca

COQUETA, adj. f., del femení de l'adj. francès *coquet*, *-ette*, id., derivat de *coqueter* 'coquetejar', pròpiament 'ostentar-se coquetament en presència de dones, com un gall entre gallines', derivat de *coq* 'gall', d'origen onomatopèic. □ 1.ª doc.: Lab. 1839.

DERIV.: *Coqueteria* [escr. Renaix.]. *Coqueteria* [Lab. 1839]. *Coquetisme* [Lab. 1839], avui desusat. *Coquetament* [DFa.]. *Coquetó* [1893, no en DFa., però no veig raons per excloure'l], *coquetonament*.

COQUI, 'murri', 'covard, roí', originàriament 'trapella' i 'captaire', mot comú amb el fr. *coquin* d'aquests significats, que sembla ser derivat mig-savi del ll. *coquus* 'cuiner', pel renom de trapelles i lladregots que han tingut des d'antic els ragatxos de cuina i fins els cuiners; és ben possible però no és segur que en català sigui pres del francès, on apareix més sovint en la llengua antiga, i hi ha restat més viu; però en totes dues llengües presenta senyals de ser manllevat del baix llatí, i també en català hi apareixen altres mots de la mateixa família, amb terminació diferent de la francesa (*coc, cogastre*, i potser *cosó/cusó*). □ 1.ª doc.: 1550-60, Pere Seraffí.

L'usa en la forma augmentativa: «Pensar poreu si és conivent / --- / qu'un *cuquindà* port calces de valor, / un lloret que vol lo savi contrafer, / un gros-serà --- / donar se deu a quiscú son mester: / la joia al hom y la glan al porcell». Avui l'ús del primitiu *coquí* ha decaigut bastant a la major part del territori lingüístic (*acoquinar, -nat*, i algun altre derivat s'han mantingut). El *DAG.* l'assenyala amb el sentit de «covard, pícaro» a Artà; tanmateix *AlcM* en dóna exs. en escr. Renaix. del domini oriental, de llenguatge més aviat conservador (NOLLER, RCaselles, Pons 35 Mass.).

Però realment el mot va quedant avui confinat a les terres de l'Albera: frases com *éren kukis...* 'eren murris' allà se senten molt (Argelers, 1959); «i la guilla, aqueixa *coquina*, / llucava pas pus la gallina», Saisset (*Catalanades*, 233). Però aquesta reculada cap al Nord és més aviat recent: «escàs, *cuquí*, crich o estalviant: *parcus, strictus*», «apocat, escàs o *cuquí*: *nimis parcus, restrictus, tenax pecuniae*» (i contextos semblants, s. v. *apretat, avariçió, estalviador, crich*) figuren en el *DTo.* de 1640 (l'ed. de 1660 afegeix l'article *cuquí*, amb la frase «*no gosa menjar*: *ne alii quidem caput addit coctis*). En l'ús comú del Princ. aviat tendí, doncs, a especialitzar-se en el valor de 'gasiu', però els altres romangueren més vius en el Ross. i les regions meridionals, i es mantingueren en els derivats.

Després del meu article *acoquinar* del DCEC (I, 27; IV, 902) no caldrà segurament insistir a refutar les velles etimologies del fr. *coquin*. La bona, resumida a dalt, es funda en els fets següents. El descendent mig-savi del ll. *coquinus, -a, -um*, 'relatiu al cuiner i a la cuina' en baix llatí degué pendre el sentit de 'ragatxo de cuina' (*pinche de cocina, marmiton, garçon de cuisine*): el cultisme es comprèn per la gran 60 quantitat de *marmitons* en els convents i en els pa-